

REFERENCES

1. Smit A. (2001), *An inquiry into the nature and causes of the wealth of nations*, Port-Royal, Kyiv, 594 p. (ukr).
2. Ricardo D. (2001), *On the principles of political economy and taxation*, Batoche Books, Ontario, 334 p. (engl).
3. Marshall A. (2013), *Principles of economics*, Palgrave Macmillan, New York, Basingstoke, 731 p. (engl).
4. Keynes J. (2006), *General theory of employment, interest and money*, Atlantic Publishers & Dist, New Delhi, 400 p. (engl).
5. Fridman M. (2010), *Capitalism and freedom*, Dukh i litera, Kyiv, 320 p. (ukr).
6. Havrylyshyn B. (1993), *Road Maps to the Future - Towards more effective societies: report to the Club of Rome*, Kyiv, 238 p. (ukr).
7. Heiets V. (2009), *Society, government, economy: phenomenology interaction and development*, The National Academy of Sciences of Ukraine, Institute of Economic and Forecasting, Kyiv, 863 p. (ukr).
8. Mazaraki A. (2002), The domestic market as the basis for economic growth, *Bulletin of the Institute of Economic and Forecasting*, № 2, pp. 10-16 (ukr).
9. Lahutin V. (2008), *The domestic market of consumer goods: theory of development and regulation*, Kyiv National University of Trade and Economics, Kyiv, 327 p. (ukr).
10. Melnychenko S. (2013), *Health resort enterprises: between stagnation and modernization*, Kyiv, 493 p. (ukr).
11. Mykhailichenko H. (2012), *Innovative tourism development*, Kyiv National University of Trade and Economics, Kyiv, 608 p. (ukr).
12. Tsokhla S. (2008), *The transformation of recreational activity and the development of regional markets resort and recreational services (methodology, analysis and ways to improve)*, Tavriia, Simferopol, 352 p. (ukr).
13. Shulhina L. (2005), *Marketing in tourism business*, Kyiv National University of Trade and Economics, Kyiv, 597 p. (ukr).
14. Makkonnell K., Bryu S. (2003), *Economics: principles, problems and policies*, INFRA-M, Moscow, 972 p. (rus).
15. Bell D. (1967), Notes of the Post-Industrial Society, *The Public Interest*, № 7, pp. 102-118 (engl).
16. Mochernyi S. (Ed.) (2002), *Economic Encyclopedia: In three volumes*, Vydavnychy tsestr „Akademiiia”, Kyiv, Vol. 2, 848 p. (ukr).
17. Danylyshyn B., Kutsenko V., Ostafiichuk Ya. (2005), *Sphere and market services in the context of social modification society*, Nichlava, Kyiv, 328 p. (ukr).
18. Chernysh O. (2005), *Market services: mechanisms of state regulation in the transformational economy*, Donetsk, 412 p. (ukr).
19. Mochernyi S. (Ed.) (2002), *Economic Encyclopedia: In three volumes*, Vydavnychy tsestr „Akademiiia”, Kyiv, Vol. 1, 864 p. (ukr).
20. Kouz R., (2007), *Firm, market and law*, Novoye izdatelstvo, Moscow, 224 p. (rus).
21. Malyi I., Dyba M., Halaburda M. (2005), *The state and the market: the philosophy of interaction*, KNEU, Kyiv, 358 p. (ukr).
22. Loboda M. (Ed.) (2011), *The founders and prominent personalities resorts in Ukraine*, Deneb, Kyiv, 176 p. (ukr).
23. Soroka O. (2012), State regulation of recreational activities in the Carpathian region in the first half of the XX century, *Economy and State*, № 10, pp. 103-104 (ukr).
24. Volosnyk Yu. (2002), *The new bourgeoisie Ukraine and the development of private and business activities in the financial market during the NEP*, Kharkiv, 384 p. (ukr).
25. Baran V. (2012), Change economy order western regions of Ukraine: 1939-1941 years, *Ukraine: cultural heritage, national identity, statehood*, № 21, pp. 123-130 (ukr).
26. Hryhorash H., Hryhorash T., Oliinyk V., Subachov I., (2008), *Systems of social insurance of foreign countries*, Tsestr uchbovoi literatury, Kyiv, 144 p. (ukr).
27. Kholod N. (2009), *Revenue sharing and poverty in transition economies*, Lviv, 442 p. (ukr).

© Гуменюк Володимир

Надійшла до редакції 30.04.2014

УДК 338.46:[330.322.67]

НЕФЬОДОВА ЮЛІЯ,

кандидат економічних наук, доцент кафедри інвестиційного менеджменту

Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського

ОЦІНКА СТРУКТУРИ ТА ДИНАМІКИ ПІДПРИЄМСТВ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

У статті проаналізовано структуру та динаміку підприємств легкої промисловості України. Визначені загальні ознаки підприємств галузі. Найбільшою трудністю в роботі досліджуваної групи підприємств автор вважає відсутність єдиної стратегії для розвитку галузі легкої промисловості України, вивчає тенденції до зростання обсягів виробництва, виявляє причини спаду виробництва товарів легкої промисловості; розкриває напрямки покращення динаміки та структури вітчизняної легкої промисловості.

Ключові слова: інвестиції; виробництво; легка промисловість.

Постановка проблеми. Легка промисловість посідає центральне місце серед галузей промисловості, що забезпечують виробництво товарів народного споживання. Продукція цієї галузі спрямована безпосеред-

ньо на споживчий ринок, має високий рівень доданої вартості, низьку енерговитратність, достатньо короткий період обігу капіталу та значний експортний потенціал. Вона є потенційно значущим джерелом податкових

надходжень у бюджет. Легка промисловість є й однією з основних галузей соціального спрямування, її розвиток - необхідна умова підвищення рівня життя населення, а більшість підприємств галузі є визначальними в структурі міст.

Продукція галузі має ємний внутрішній ринок, який за рівнем споживання продукції набагато випереджає ринки побутової електроніки, легкових автомобілів і багатьох інших товарів. Однією з особливостей продукції галузі є висока залежність від уподобань споживачів, які змінюються під впливом моди, що вимагає високої гнучкості в пристосовуванні до змін попиту, це забезпечується організаційно-фінансовою здатністю до модернізації виробництва.

Ефективне регулювання економіки неможливе без інвестицій, що є важливим фактором розвитку країни, який забезпечує модернізацію виробництва, використання технологій та якісне відновлення діючих інфраструктур.

Однією з актуальних проблем є необхідність активізації інвестування, розвитку інвестиційного ринку. Основним завданням інвестора є вибір об'єкта інвестування тих галузей, які мають перспективи розвитку, тобто є більш ефективними з точки зору забезпечення інвестиціями.

Останні дослідження і публікації з проблеми. Дослідженню стану й проблем розвитку вітчизняної легкої промисловості присвячено роботи О. Алімова, М. Бутко, П. Л. Віленського, В. Гончарова, А. П. Гречан, С. Б. Довбні, Т. О. Єрмолаєвої, О. Луговського, О. Луговської, А. А. Мазаракі, І. Д. Падеріна, Н. Ю. Савельєвої, В. Ф. Столярова, В. Худицького, Ю. В. Чорного та ін. Особливості протікання процесу інвестування розглянуто в Д. Норткотта, Т. Левітта, у тому числі в легкій промисловості України - у працях учених-економістів С. С. Аптекаря, І. В. Колоса, І. М. Кулініч, Л. А. Ляховича, Ю. В. Махнориллова, Г. Г. Савінової, В. Ф. Столярова, Ю. В. Чорного, Ю. Ю. Ямко та ін.

Метою статті є аналіз динаміки та структури підприємств легкої промисловості України.

Виклад основного матеріалу. Легка промисловість - одна з галузей, що не віднесені до сфери національних пріоритетів. Вона має порівняно короткий період обігу капіталу та є однією з основних щодо соціального спрямування. Саме її розвиток є необхідною умовою підвищення рівня життя населення.

У легкій промисловості найбільшою підгалуззю є текстильна (до неї належить первинна обробка текстильної сировини), потім бавовняна, лляна, вовняна, шовкова, неткані матеріали, конопле-джутова, текстильно-галантерейна та трикотажна.

Підприємства текстильної промисловості розташовані в Києві, Полтаві, Одесі, Житомирі. Бавовняні комбінати розміщені в Києві, Херсоні, Тернополі; у Донецьку знаходиться бавовнянопрядильний комбінат; у Чернівцях, Івано-Франківську, Коломиї, Коростишеві та Радомишлі - ткацькі фабрики, Нікополі - ниткова фабрика. Сучасні фабрики вовняної промисловості діють у Харкові, Одесі, Сумах, Дунавцях (Хмельницька обл.), Богуславі, Кременчуку, Донецьку, Лубнах, у Луганську - тонкосуконна фабрика, Чернігові - камвольно-суконний комбінат, у Кривому Розі - вовнопрядильна фабрика. Шовкова промисловість зосереджена в Києві, де виробляють крепдешин і креп-жоржет із натурального шовку, у Києві та Черкасах випускають тканини зі штучного та синтетичного волокна, у Луганську - меланжеві шовкові тканини. Лляна промисловість зосереджена на Рівненському та Житомирському льонокомбінатах,

Коростенській, Марчихіно-Будській (Житомирська обл.) фабриках. Найбільші трикотажні підприємства розташовані в Києві, Харкові, Львові, Одесі, Житомирі, Миколаєві, Сімферополі, Чернівцях, Донецьку, Івано-Франківську, Дніпропетровську, Луганську, Хмельницьку, Прилуках (Чернігівська обл.). Шкіряні підприємства розміщені в Харкові, Києві, Львові, Василькові (Київська обл.), Бердичеві, Миколаєві. Старі взуттєві фабрики в Києві, Харкові, Дніпропетровську, Миколаєві, Херсоні реконструйовано, а в Луганську, Києві, Львові, Одесі, Василькові, Запоріжжі й Мукачевому збудовано нові великі підприємства. В Україні збудовані та працюють хутряні підприємства - у Харкові, Балтії (Одеська обл.), Краснограді (Харківська обл.), Тисмениці (Івано-Франківська обл.), Львові, Одесі, Жмеринці. Виробництво галантерейних виробів зосереджено в Києві, Харкові, Львові, майже в усіх обласних центрах та інших містах України [1].

Сукупність підприємств легкої промисловості характеризується такими загальними ознаками: єдність економічного призначення продукції - виробництво товарів широкого вжитку для задоволення безпосередніх потреб населення; однорідність сировини та матеріалів, що використовуються для виробництва товарів галузі; спільність матеріально-технічної бази та технологічних процесів виробництва продукції широкого вжитку; особливий професійний склад робочих кадрів; специфічності особливості розміщення та розвитку.

Попри численність й широку спеціалізацію підприємств у всіх підгалузях легкої промисловості головною умовою для ефективного роботи всього комплексу та кожного підприємства окремо є існування ланцюга: сировина - продукція - збут. Так, існує головна проблема галузі - це дефіцит сировини (як первинної (наприклад, бавовни, так і напівфабрикатів (тканин, фурнітури тощо)), що створює високу імпортозалежність, збільшує витрати на виробництво та суттєво зменшує конкурентоспроможність продукції як на вітчизняному, так і на зовнішньому ринках.

Суттєвою складністю, яка утруднює високу ефективність роботи підприємств, є відсутність виробництва в Україні спеціалізованого устаткування та запчастин до нього. Більше того, як показало дослідження, купівля обладнання наштовхується на такі перепони, як відсутність поставок з післяплатою, у кредит, необхідність підтвердження сертифіката західного виробника обладнання, високі митні збори тощо.

У вітчизняній практиці аналізу економічного стану будь-якої галузі склалася традиція використання як відповідної точки початку державотворення в Україні. Не виняток і легка промисловість. Так само, як і для всіх інших галузей, руйнація єдиного народногосподарського комплексу Радянського Союзу стала одночасно точкою завершення роботи в умовах планової економіки з єдиною для всього Союзу системою розподілу продукції та справами в нових умовах господарювання налагодити роботу галузі, з відмінними від наявних раніше умов постачання та збуту продукції народного споживання.

На відміну від деяких галузей важкої промисловості (наприклад, металургії та хімічного виробництва), трансформаційні зрушення в легкій промисловості виявилися неефективними (хоча й у названих галузях важкої промисловості результати теж не можна вважати задовільними, що особливо яскраво з'ясувалося під час економічної кризи 2008-2009 рр.).

Складність структури вітчизняної легкої промисловості характеризується тим, що це багатогалузевий ком-

плекс, який охоплює сьогодні 13 підгалузей. Усі підгалузі об'єднують понад 4,5 тис. підприємств, у тому числі понад 800 великих та середніх, на яких працює понад 186 тис. робітників, або 5,2 % загальної чисельності зайнятих у промисловості. Частка виробництва товарів легкої промисловості в промисловому виробництві з 20 % зменшилася до 0,7 %, у бюджеті - з 14 % до 0,4 %.

Серед позитивних моментів функціонування галузі - утворення у 2000 році організаційного об'єднання підприємств для консультативно-правової допомоги, а саме - Української асоціації підприємств легкої промисловості (Укрлеппром). Асоціація об'єднує на добровільних засадах більше 100 провідних підприємств легкої промисловості. Серед них ЗАТ "КСК "Чексіл" (м. Чернігів), АТЗТ "Черкаський шовковий комбінат", ВАТ "Тернопільське об'єднання "Текстерно", ЗАТ "Київська трикотажна фірма "Роза", ВАТ з іноземними інвестиціями "Демітекс" (м. Полтава), ВАТ "Рівненська фабрика нетканних матеріалів", ЗАТ "Чинбар" (м. Київ), ЗАТ "Возко" (м. Вознесенськ), ВАТ "Плай" (м. Івано-Франківськ), ПП "Текстиль-Контакт" (м. Київ), АТЗТ "Україна" (м. Житомир), АТЗТ "Вознесенська промислово-торгова фірма "Вікторія", АТЗТ ДВТП "Донбас" (м. Донецьк), КВТО "Талан" (м. Ромни), ЗАТ "Дніпро" (м. Дніпропетровськ), ВАТ "Хутряна фірма "Тисмениця" (м. Івано-Франківськ), ВАТ "Полонський фарфоровий завод" (м. Полонне Хмельницької обл.), ЗАТ Чернігівська виробнича фірма "Берегиня" (м. Чернігів), Державна компанія "Луганськлегінвест", ЗАТ "Харків-вовна", ЗАТ Виробничо-комерційна фірма "Леся" (м. Новоград-Волинський Житомирської обл.), ТОВ "ФІМ" (м. Жовті Води), ТОВ "Тусмо" (м. Житомир) тощо. Тобто кращі підприємства кожної підгалузі легкої промисловості представлені в Асоціації. Обсяг виробництва промислової продукції членами Асоціації легкої промисловості України становить більше 60 % від загального обсягу виробництва товарів легкої промисловості по Україні [11]. Діяльність Асоціації спрямована на оздоровлення й

подальший розвиток підприємств, залучення інвестицій для розвитку сучасних виробництв, на впровадження ефективного менеджменту та вирішення системних завдань - закупівлю сировини, реалізацію продукції. Зауважимо, що в Білорусі функціонує аналогічний орган Біллеппром, у Росії - Рослеппром.

Продовжуючи дослідження галузі, слід звернути увагу до детального розгляду виробництва продукції (табл. 1). Статистичну інформацію було взято із джерел Державної служби статистики України з метою уникнення суб'єктивізму у фактичних даних.

Динаміка виробництва продукції в основних підгалузях вітчизняної легкої промисловості подана в табл. 1. За період 2005-2012 рр. спостерігається коливання виробництва тканин. Особливо суттєве зниження виробництва - у 2009 році, що обумовлено наслідками фінансової кризи. За 2012 рік виробництво склало 105,7 млн кв. м, що в порівнянні з 2005 роком відображає зниження на 8,3 млн кв. м; у порівнянні з 2009 роком - збільшення на 18,9 млн кв. м. Слід підкреслити, що в Україні текстильна мода неостійна й швидкоплинна, а прибуток пошивчого бізнесу повинен бути стабільним. Ринок текстилю дуже динамічний, і тканини, які приносили стабільний дохід у минулому сезоні, можуть бути не цікаві кінцевому споживачу продукції в новому сезоні наступного року [9].

За період 2005-2008 рр. спостерігається збільшення виробництва панчішно-шкарпеткового трикотажного машинного чи ручного в'язання на 6,2 млн пар (з 55,5 млн пар до 61,7 млн пар). З 2008-2009 - незначне падіння показників - 2,2 млн пар (з 61,7 млн пар до 59,5 млн пар). За 2012 рік виробництво склало 83 млн пар, що в порівнянні з 2005 роком відображає збільшення на 27,5 млн пар. Це пов'язано з тим, що виробництво панчішно-шкарпеткового трикотажного машинного чи ручного в'язання є достатньо конкурентні: виробничу активність виявляють більш ніж 50 підприємств [13].

Таблиця 1. - Виробництво основних видів продукції легкої промисловості за 2005-2012 рр. [14]

Вид продукції	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Тканини, млн кв. м	114	99,9	114	109	86,8	88,2	89,0	105,7
Вироби панчішно-шкарпеткові трикотажні машинного чи ручного в'язання, млн пар	55,5	53,8	60,3	61,7	59,5	76,8	90,0	83,0
Костюми чоловічі та хлопчачі, тис. шт.	1608	1344	1107	1000	632	515	593	486
Костюми жіночі та дівчачі, тис. шт.	893	730	524	496	318	410	325	300
Светри, джемperi, пуловери, жилети та вироби аналогічні трикотажні машинного чи ручного в'язання, тис. шт.	4964	4753	3849	2341	1474	1668	1598	1491
Пальта і напівпальта, шуби з хутра натурального, тис. шт.	14,5	11,2	8,9	8,6	6,7	7,4	7,2	8,4
Взуття, млн пар	20,5	21,2	22,5	22,2	20,4	25,7	28,2	28,3

Виробництво костюмів чоловічих та хлопчачих за 2005-2008 рр., знизилось на 608 тис. шт.; за 2009-2012 рр. - на 146 тис. шт., окрім 2011 року, де відбувалось збільшення на 78 тис. шт. (з 515 тис. шт. у 2010 р. до 593 тис. шт. - у 2011 р.). Така ж тенденція мала місце й у виробництві костюмів жіночих та дівчачих: за 2005-2008 рр. зменшення на 397 тис. шт.; із 2009-2012 рр. - на 18 тис. шт., окрім 2010 року, де спостерігалось збільшення на 92 тис. шт. (з 318 тис. шт. у 2009 р. до 410 тис. шт. - у 2010 р.). Слід підкреслити, що виробничі потужності зосереджені не більше ніж на 10 підприємствах. Ринок костюмів видається привабливим, але й висококонкурентним: спостерігається консолідація ринку з витісненням неконкурентоспроможних підприємств [13].

За період 2005-2012 рр. спостерігається коливан-

ня виробництва светрів, джемперів, пуловерів, жилетів та виробів трикотажного машинного чи ручного в'язання на 3473 тис. шт., у тому числі: за 2005-2009 рр. - зменшення на 3490 тис. шт.; у 2010-2011 рр. - виробництво збільшилось і склало 1668 тис. шт. та 1598 тис. шт. Тенденція до зниження продукції пов'язана з недавнім виходом із ринку деяких виробників [13].

Виробництво пальт і напівпальт, шуб із хутра натурального за 2005-2009 рр. відображає зниження на 7,8 тис. шт. (з 14,5 тис. шт. до 6,7 тис. шт.). Погіршення стану супроводжувалось також виходом із цього сегмента ринку частини виробників, що призвело до зміни його структури. Але за 2009-2012 рр. відбувалось збільшення показника на 1,7 тис. шт. - сектор демонстрував збільшення споживання на внутрішньому ринку.

Виробництво взуття за 2005-2008 рр. збільшилось на 1,7 млн пар (20,5 млн пар до 22,2 млн пар); за 2009-2012 рр. - збільшення показника склало 7,9 млн пар (з 20,4 млн пар до 28,3 млн пар). Збільшення виробництва відображає підвищення конкурентоспроможності українських товарів (взуття) та нарощення обсягів поставок у європейські країни, країни СНД та Балтії.

Продукція легкої промисловості, маючи специфічні споживчі властивості, потребує специфічних науково-теоретичних напрацювань у сфері маркетингу. Нещодавно у вітчизняному лексиконі з'явилися поняття fashion-бізнес, fashion-індустрія, fashion-професіонал. Маркетинг моди вимагає особливих знань, адже мотиви, які спонукають до купівлі одягу, є зовсім іншими, ніж ті, що приводять до магазинів побутової техніки та продуктових супермаркетів. Вітчизняним спеціалістам бракує знань як для побудови системи закупок, так і для створення унікальної атмосфери в торговельному павільйоні. Для успішної роботи українських виробників в інтернаціоналізованій сфері роздрібної торгівлі предметами моди необхідні ґрунтовні знання про методи закупівель і мерчендайзингу, про підходи до проведення досліджень і нюанси побудови конкурентоспроможних макркетингових стратегій, про особливості електронного fashion-бізнесу, про роль інноваційного менеджменту у створенні нових модних напрямів і маркетинг-трендів. У закордонних конкурентів є досить ефективні й об'ємні напрацювання щодо зазначених напрямів, наприклад [3]. В українській теоретико-практичній школі менеджменту виробництва та продажу товарів легкої промисловості, на жаль, існує суттєва прогалина відповідних матеріалів.

Висновки

Таким чином, не існує єдиної стратегії для розвитку галузі легкої промисловості України. Основними завданнями на найближчу перспективу мають стати:

- розвиток сировинної бази за рахунок поглибленої переробки льону, шкірсировини й поступове скорочення та відмова від давальницьких схем сировинного забезпечення виробництва;

- проведення реконструкції та технічного переустаткування підприємств зі створенням умов для вертикальної інтеграції виробництва, у тому числі із залученням іноземних інвестицій та технологій; створення умов для широкого впровадження ресурсозберігальних технологій;

- оптимізація структури великих і малих підприємств з метою посилення конкурентоспроможності та гнучкості виробництва; створення системи захисту внутрішнього ринку (у тому числі від контрабандного ввезення товарів і тінювого виробництва) та стимулювання вітчизняного виробника; розвиток мережі просування товарів на ринки.

Аналіз тактичних заходів держави щодо покращання ситуації в галузі вказав на таку спрямованість державних нормативно-правових актів:

- захист національного виробника, який передбачає запровадження цільової тимчасової надбавки до ставок ввізного мита в розмірі 13 % до готового одягу та взуття (крім складових частин), що ввозяться на територію України в режимі імпорту, за винятком сировини;
- детінізація внутрішнього ринку.

З метою забезпечення однакових умов діяльності всіх підприємств з питань оподаткування пропонується відновити постанову щодо скасування можливостей

суб'єктів підприємницької діяльності - фізичних осіб - бути одночасно платниками єдиного податку та податку на додану вартість (ПДВ). Проводиться робота зі зниження податкового навантаження на заробітну плату; виправлення недосконалості митної й податкової політики шляхом недопущення ввезення Держмитслужбою та Держприкордонслужбою в Україну товарів легкої промисловості, що імпортуються із заниженням митної вартості, та контрабандних товарів легкої промисловості; упорядкування ввезення на митну територію України товарів "секонд-хенд" шляхом запровадження Мінохороніздоров'я та Держприкордонслужбою обов'язкової санітарно-епідеміологічної експертизи імпортованих в Україну товарів (одяг, інші вироби), що були у використанні ("секонд-хенд"). Для обмеження ввезення товарів було затверджено перелік пунктів пропуску на митному кордоні України, через які здійснюється ввезення на митну територію країни одягу та інших виробів, які використовувались, та їх переміщення транзитом суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності; запровадження обов'язкової санітарно-епідеміологічної експертизи імпортованих товарів легкої промисловості, які були у використанні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бутко М. Сучасна проблематика оцінки інвестиційної привабливості регіону / М. Бутко, С. Зеленський, О. Акименко // Економіка України. - 2005. - № 11. - С. 33-34.
2. Гречан А. П. Методологічні основи розвитку легкої промисловості на інноваційних засадах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора екон. наук / А. П. Гречан ; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. - Донецьк, 2006. - 31 с.
3. Савельєва Н. Ю. Менеджмент и маркетинг в индустрии моды / Н. Ю. Савельева. - Ростов н/Д. : Феникс, 2004. - 286, [1] с.
4. Норткотт Д. Принятие инвестиционных решений / Д. Норткотт ; [пер. с англ. под ред. А. Н. Шохина]. - М. : Банки и биржи : ЮНИТИ, 1997. - XXVIII, 219 с.
5. Index of economic freedom in 1999. Washington D.C. / [ed. K. R. Holmes, Johnson] ; The Heritage Foundation // The Wall Street Journal. - Washington D.C. ; New York. - 1999. - P. 9.
6. New scoreboard of Economic Intelligence Union ranks business climate across the world // Translition Newsletter. - 2001. - Vol. 12, № 3. - P. 47-48.
7. Levitt T. Marketing / T. Levitt // Harvard Business Review. - 1960. - July-August. - Pp. 45-56.
8. Текстильное объединение МОНОЛИТ в Украине [Електронний ресурс]. - Донецьк : Компанія Моноліт, 2013. - Режим доступу : <http://monolittex.com.ua>.
9. Украина заняла второе место в СНГ по темпам промышленного роста [Електронний ресурс] // Наш продукт. Информационное агентство. - К., 2013. - Режим доступу : <http://ianp.com.ua/ru/news/economics/read/10751>.
10. Українська асоціація підприємств легкої промисловості, захист та лобювання інтересів [Електронний ресурс] // Укрлегпром / Укр. асоц. підприємств легкої пром-сти. - К. : Компанія Ефект, 2010. - Режим доступу : <http://ukrlegprom.org.ua/ukrlegprom.html>.
11. У промисловості жіноче обличчя [Електронний ресурс] // Урядовий кур'єр. - К., 2013. - Режим доступу : <http://ukurier.gov.ua/uk/articles/u-promislovosti-zhinoche-oblichchya/>.
12. Умовля використання матеріалів [Електронний ресурс] // Агентство промислових новостей. - К., 2013. - Режим доступу : www.apn-ua.com.
13. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. - К., 2013. - Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.

Нефедова Юлія,

*кандидат економічних наук, доцент кафедри інвестиційного менеджмента
Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського*

**ОЦЕНКА СТРУКТУРЫ И ДИНАМИКИ ПРЕДПРИЯТИЙ
ЛЕГКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ УКРАИНЫ**

В статье проанализированы структура и динамика предприятий легкой промышленности Украины. Определены общие признаки предприятий отрасли. Наибольшей трудностью в работе исследуемой группы предприятий автор считает отсутствие единой стратегии для развития отрасли легкой промышленности Украины, изучает тенденции к росту объемов производства, выявляет причины спада производства товаров легкой промышленности; раскрывает направления улучшения динамики и структуры отечественной легкой промышленности.

Ключевые слова: инвестиции; производство; легкая промышленность.

Nefiodova Julia,

*Ph.D. in Economics, Assistant Professor of the Investment Management Department of
M. Tugan-Baranovski National Economics and Trade University of Donetsk*

**EVALUATION OF STRUCTURE AND DYNAMICS OF LIGHT INDUSTRY ENTERPRISES
IN UKRAINE**

The paper reviews the dynamics and structure of light industry enterprises in Ukraine.

The following general features of light industry enterprises are identified: common economic application of products i.e. production of consumer goods for meeting direct needs of population; homogeneity of materials and raw materials used for production of goods of the industry; common physical infrastructure and engineering processes for production of consumer goods; peculiar occupational structure of labor; specificity of location and development.

The author believes that the major difficulty in the operation of the enterprises under review is the lack of a common strategy for development of the light industry of Ukraine, looks into the up trends of production volumes, identifies causes of the decline in production of light industry goods and offers some directions for improvement of the dynamics and structure of the national light industry.

The author proposes the following long-run objectives within the strategic development plan of enterprises of the domestic light industry: development of the raw material base owing to advanced processing of flax and raw hide as well as gradual reduction and disuse of give and take schemes in provision of raw materials for production; reconstruction and technical re-equipment of enterprises while creating conditions for vertical integration of production, including recruitment of foreign investments and technologies; development of an environment for introduction of resource-saving technologies; structure optimization of large and small companies to enhance competitiveness and flexibility of production; development of a system for protection of the domestic market (including protection against clandestine importation of goods and shadow production) and promotion of the national producer; development of a market promotion network.

Key words: investments; production; light industry.

REFERENCES

1. Butko M., Zelenskyi S., Akymenko O. (2005), Modern problems of evaluation of investment attractiveness of the region, *Economy of Ukraine*, № 11, pp. 33-34 (ukr).
2. Hrechak A. P. (2006), *Methodological basis of development of light industry on an innovative basis*, Abstract of thesis for the degree of doctor of economic sciences Donetsk, 31 p. (ukr).
3. Savelyeva N. Yu. (2004), Management and marketing in the fashion industry, Rostov-on-Don, 286 p. (rus).
4. Northcott D. (1997), Investment decisions, Moscow, 219 p. (rus).
5. Johnson K. R. Holmes, ed. (1999), Index of economic freedom in 1999. Washington D.C., *The Wall Street Journal*, Washington D.C.; New York, p. 9 (engl).
6. New scoreboard of Economic Intelligence Union ranks business climate across the world (2001), *Transition Newsletter*, Vol. 12, № 3, pp. 47-48 (engl).
7. Levitt T. (1960), Marketing, *Harvard Business Review*, July-August, pp. 45-56 (engl).
8. Textile Corporation "Monolit" of Ukraine. Wholesale fabric, bed linen, accessories (2013), Donetsk, available at: <http://monolittex.com.ua>. (ukr).
9. Ukraine took the second place in CIS on industrial growth (2013), *Our product. Information Agency*, available at: <http://ianp.com.ua/ru/news/economics/read/10751>. (rus).
10. The Ukrainian Association of light industry enterprises, protection and lobbying of interests (2010), *Ukrlehprom*, available at: <http://ukrlegprom.org.ua/ukrlegprom.html>. (ukr).
11. In industry female face (2013), *Government courier*, available at: <http://ukurier.gov.ua/uk/articles/u-promislovosti-zhinoche-oblichchya/>. (ukr).
12. Terms of use of materials (2013), *Industrial News Agency*, available at: www.apn-ua.com. (ukr).
13. State statistics service of Ukraine. Official website of statistics, available at: www.ukrstat.gov.ua (ukr).

© Нефьодова Юлія

Надійшла до редакції 16.05.2014